

[0158]

BESCHIE

Psalm 41 vs. 1 luidt bij Gysb. Japicx:

„Wol-sillig dy him witlijck fol *beschie*,
Hâdt njuencke' illind'ge Lie".

In zijn *Woordenboek op de Gedichten enz. van Gysb. Japicx*, blz. 40 vertaalt E. Epkema het substantief *beschie* met *bescheidenheid*, *heuschheid*. Deze interpretatie is niet juist, immers deze verzen van G. J. zijn de Friese vertaling van Stv. *psalm* 41 vs. 2: „Welgelucksaligh is hy die sich *verstandighlick* draeght tegen eenen elendigen". „*Fol beschie*" betekent dus: *verstandig, op verstandige*

wijze. Ook in 't oudere Nederlands had *bescheit*, *bescheet* de betekenis van „verstand, oordeel des ondersheids”, b.v. bij Will. van Hildegarsberch (ed. Bisschop-Verwijs), blz. 69 vs. 139: „wel te leven bij *bescheide*, dat brenghet oude ende wijsheit beide” en aldaar blz. 79 vs. 50: „Ic waent den sulken luttel vraemt (= nut doet), Die tsijn enwech ghift sonder *bescheit* (= op onverstandige wijze)”.

Ook het adjectief *beschieden* had Gysb. Japicx, I, 36, 21 in de zin van *verstandig*: „Malje ick; jæ 's *beschieden*”.

Het Mnd. had eveneens *bescheyd* (= Klugheit, Überlegung) b.v. in *Reineke de Vos*, vs. 2859: „De konnyck sulven sprack myt *bescheyd*” en vs. 4993: „Parysz dachte hir up myt *beschede*”.

Ook *beschedenheit* had 't Mnd. in de zin van „Überlegung, Weisheit” in R. de Vos, alsook *bescheyden* in de zin van „klug, verständig”, vs. 4283: „Men, here, ick weet, gy synt *bescheyden*, Gy laten yw so nicht vorleyden”.

Het Mhd. had *bescheiden* en *bescheidenheit* in de betekenis „verständig, klug” en “Verstand, Verständigkeit”. (Zie M. Lexer, *Mhd.. Taschenwörterbuch* s.v. S. 16).

[Voor de apocope van de *d* in *beschie* vergelijk men bij Gysb. Japicx o.a. *rie* (I, 10, 145), *goe* (I, 21, 26), *wrea* (I, 151, 50), *dea* (I, 140, 62), *brea* (I, 114, 35), *rea* (I, 25, 3), *tjoe* (I, 34, 18)].

Chr. Stapelkamp.